

Ἐπειδὴ αὐτοὶ ὡς παρὰ πολλὰς ἄλλας πόλεις πλουσιώτεροι, εἶχαν καὶ περισσοτέραν χρεῖαν διδασχῆς, καὶ ἐκπαιδεύσεως. Διότι, φίλοι μου συμπατριῶται, εἶναι μαρτυρημένον ἀπὸ τὴν πεῖραν ὅτι ἀπὸ δύο ἐπίσης ἀπαίδευτα ὑποκείμενα, ἀπὸ δύο ἐπίσης ἀπαίδευτα Ἕθνη τὸ πλουσιώτερον εἶναι τὸ ἐλεεινότερον. Ἐὰν δὲ μεταξύ αὐτῶν τῶν φωτισμένων Ἑθῶν εἶναι τόσον σπάνιον οἱ φρονίμως μεταχειριζόμενοι τὸν πλοῦτον, τί πρέπει νὰ προσμένῃ τις ἀπὸ τοὺς πλουσίους τῶν ἀπαιδευτῶν Ἑθῶν;

Διὰ ταῦτα ἤλπίζον ὅτι καὶ οἱ Σμυρναῖοι ἔμελλον νὰ δεχθῶσι τὸν Κούμαν ὡς ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν σταλμένον δῶρον εἰς αὐτούς, μὲ ὅλην τὴν εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν του χρεωστούμενην περιποίησιν, καὶ οὕτως ἐφάνη ὅτι τὸν ἐδέχθησαν κατ' ἀρχάς. Ἀλλὰ τώρα (πρᾶγμα ἀπροσδόκητον) ἀκούω ὅτι κατεφρόνησαν τρόπον τινὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀφῆκαν καὶ τὸν Διδάσκαλον καὶ τὸ διδασκαλεῖον του χωρὶς τὴν ἀναγκαίαν χορηγίαν. Εἰς τίνα νὰ ἀποδώσω τὴν αἰτίαν τοιαύτης καταφρονήσεως, διὰ τὸ ὅποιον μὲ χωρίζει ἀπὸ σᾶς μακρὸν διάστημα δὲν ἐξεύρω. Ἐπειδὴ ὅμως μὲ φαίνεται ἀδύνατον νὰ φθᾶσιν οἱ Σμυρναῖοι εἰς τόσην Ἑλληνικὴν φρενοβλάβειαν, συμπερὶνῶ ὅτι εἶναι ἔργον ὀλίγων τινῶν ὄχι πονηρῶν (τοιούτος κανεὶς δὲν εὐρίσκετε μεταξύ τῶν προεστώτων τῆς Σμύρνης), ἀλλὰ ἀπλουστάτων ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους κινεῖ ὁ Διάβολος νὰ διώξωσιν ἀπὸ τὴν ταλαίπωρον πόλιν των τὰ πεμπόμενα ἀπὸ τὸν οὐρανὸν φῶτα. ἀπὸ τὸν Διάβολον τις ἄλλος βέβαια τὸ ἐπιθυμεῖ παρὰ εἰς αὐτὸν, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ περισσοτέρον συμφέρει νὰ στερεούνται τῶν ἐπιστημῶν τὸ φῶς οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὸς εἶναι πατὴρ τοῦ σκότους, καὶ κατοικεῖ τὸ σκότος, ὅθεν φυσικὰ πρέπει νὰ φοβῆται τὰς ἐπιστήμας ὡς οἱ κλέπτει τὰ φανάρια. Ἄλ-